

WONDER

Raquel J. Palacio

Edicions La Campana. Barcelona, 2012

Sé que no sóc un nen de deu anys normal... Així es presenta en to autobiogràfic el protagonista i narrador d'aquesta història. Aquesta primera frase ja posa en entredit el concepte de normalitat que es pot tenir comunament des de la visió més estesa de les percepcions socials davant de la diversitat i divergència dins del propi grup de relacions. Des del primer moment, el lector ja està seduït per mirar el món amb els ulls d'un infant que provoca sorpresa o angúnia i genera tota mena de judicis que van des de la compassió fins al rebuig més extrem.

El menut August, també anomenat amb el diminutiu *Auggie*, es veu com tots els nens de la seva edat, amb els seus gustos i fantasies, al mateix temps que les seves dèries, obstinacions o aversions.

La seva arribada, tardana, a l'escola passa per ser un moment molt transcendent en la seva vida. Però aquest moment, que podria haver estat una experiència de coneixences i descoberta personal, es converteix amb un fort impacte al davant dels seus contemporanis. Una deformitat en el seu fenotipus facial el converteix en un ésser únic, observat, menyspreat i marcadament marginat en l'espai comú de la seva aula i l'escola.

Ja tenim tots els ingredients que generen l'erupció de l'assetjament sense cap mena de pietat ni matís. Un exemple de *bullying* que dóna peu a la gran lliçó que ens aporta la percepció del món des dels ulls del que ho pateix.

I és aquesta lliçó la que comporta elements per a la reflexió tant a l'entorn dels infants com en la ment de les persones adultes. Durant la història es van succeint les diferents possibilitats de vincle i es provoca un vistós debat que comprèn les mostres més cruels de desconsideració i fàstic fins als progressius intents d'empatia, tendresa i acostament a la realitat personal i afectiva d'*Auggie*.

Aquest llibre suposa un arriscat repte al lector adult, car posa en marxa activament tots els criteris que hem anat conservant des de la nostra infància i que poden haver inculcat en el nostre judici uns criteris inadequats a l'hora de valorar la diferència que representa la deformitat o imperfecció de l'altre. En un món competitiu on la rivalitat i la cultura de l'èxit dominen pel damunt de la inferioritat, la diferència i els defectes dels perdedors, és molt difícil obrir-se pas i reforçar la visió que un mateix té de la seva pròpia identitat quan l'autoestima està minada per una constant mostra d'escarni i menyspreu.

Tots els agents que representen els diferents papers d'aquesta auca tenen aquesta varietat de formes de percebre i reaccionar davant de la diferència. Per això és probable que el lector reconegui vivències del seu passat, escenes tal vegada experimentades per

un mateix, i a ningú li sigui del tot aliena alguna faceta de la trama explicada pel petit August.

Sobretot quan ens trobem a una persona –hi ha qui l’ha definit com el nou heroi del segle XXI- d’aspecte molt estrany i repulsiu però amb una sensibilitat que depassa la tolerància i la comprensió a què estem acostumats, que no vol ser vista per la seva cara sinó entesa pel que transmet des del seu interior.

La lectura de *Wonder*, que no deixa de ser una amable referència a la meravella que s’amaga dins d’una aparença deplorable, ens posa davant dels nostres prejudicis i de la injustícia del món que no te ulls per veure-hi més enllà de les primeres impressions. Una lectura que permetria debats i reflexions molt profundes entre l’alumnat de les nostres escoles i, per descomptat, entre el professorat i famílies de totes les nostres poblacions. Hi ha lectures que tenim el deure moral de suggerir en el marc del desenvolupament de la tolerància i capacitat d’acceptació de la diferència i respecte de l’altre.

La mateixa autora ha donat continuïtat reflexiva en diferents llibres que permeten treballar a partir de l’exemple de l’August i totes les seves vivències, tots ells editats per La Campana. Així, poc temps després va aparèixer *El capítol del Julian* en el que el nou protagonista reflexiona sobre el tracte que havia dispensat a l’Auggie de la seva classe i s’hi fa una acurada reflexió sobre el bullying i les seves manifestacions als espais escolars. També ha sortit *Wonder, la llibreta del professor Browne*, en el que dona coneixement de diferents preceptes, o frases que donen pautes per viure, plantejant-ne un de nou cada mes per a què els seus alumnes puguin tenir idees per qüestionar-se i revisar els automatismes relacionals en què tantes vegades es veuen atrapats els infants en els seus entorns de convivència.

Darrerament s’ha publicat *Tots som Wonder*, en el que la mateixa autora hi aporta les il·lustracions complementàries al text. En aquesta producció, Raquel J. Palacio segueix insistint en la immensa riquesa que representa el descobriment amb plaer del ser tothom diferent i que la diferència és l’essència meravellosa en que es configura l’existència humana.

Jaume Forn i Rambla